

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

D I R E C T O R : C I R U E C O N O M U

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România 40 lei
 6 luni 20 „
 3 luni 10 „
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98

S U M A R

Terenuri petrolifere. Există drept de contestație la executarea unei hotărâri de consolidare? de d-l G. P. Nemetescu.

JURISPRUDENȚĂ

Curtea de Casație secția III: *Elena I. Pleșoianu cu Ileana Chioască;*

Trib. Prahova, secția II: *Sofii G. în acțiune de desavuare, cu o Notă, de Iscod.*

TERENURI PETROLIFERE

Există drept de contestație la executarea unei hotărâri de consolidare?

Curtea de apel s. II din București prin decizia No. 105 din 31 Martie 1908 s'a pronunțat că nu există contestație la executarea unei hotărâri de consolidare, întrucât din dispozițiunile art. 7 din legea de consolidare, o asemenea hotărâre executată, produce efectele sale față de oricine, «erga omnes».

Cazul judecat de Curte—primul în România dar care nu v'a înceta de a se repeta față cu dispozițiunile noiei legi de consolidare—ne arată pe doi concesionari de terenuri petrolifere cari ambii au obținut câte o consolidare și executare pe unul și acelaș teren. Societatea Româno-Americană pe de o parte, obține o concesiune și o hotărâre de consolidare asupra unui teren petrolifer din Prahova și intră în posesiunea și exploatarea acelui teren. Pe de altă parte d-nii Pierre Papon de Lameigné și Ferdinand Lecompte, obțin și d-lor o concesiune asupra unui teren petrolifer vecin cu cel de sus și asupra căruia cer a se face consolidarea. Această din urmă consolidare se face pe baza unui plan astfel făcut, în cât o parte din terenul de mai sus al societății, în suprafață de 5588 m. p., rămâne încorporat la terenul consolidat d-lor Pierre Papon de Lameigné și F. Lecompte. Executată această din urmă hotărâre și societatea văzându-se, prin acea executare, deposedată de cei 5588 m. p. consolidați, mai întâi, ea face

contestație pe care atât Tribunalul Prahova cât și Curtea de apel din București i-au respins-o ca inadmisibilă.

În cazul de față cestiunea de drept este de a se ști dacă art. 7 al. IV din noua lege de consolidare își are aplicațiunea sa față de oricine, sau numai față de părțile din proces.

Din întreaga economie a legii de consolidare și interpretarea dată art. 7 din acea lege, rezultă că intențiunea legiuitorului a fost, pe de o parte, de a pune pe concesionar, în exploatarea sale, la adăpost de șicanele ce i se faceau până atunci; iar pe de altă și în interesul social de a se exploata cât mai repede un teren petrolifer, a vida printr'o procedură specială-sumară și înainte de consolidarea definitivă, toate litigiile dintre părți privitoare la concesiune.

Pornind dela această idee, găsim că legiuitorul nu a putut fi preocupat decât de interesele acelor persoane interesate în cauză, adică acele între care ar fi putut exista un litigiu privitor la concesiune, cum ar fi: proprietarii terenului, concesionarii, cei cu procese anterioare pentru posesiunea acelui teren și în fine toți cei citați de concesionar, iar nici de cum de terțele persoane streine de litigiu și care nu ar fi avut nici un interes în legătura cu concesiunea făcută.

Căutând și momentul până când legea de consolidare își are aplicațiunea sa, găsim că acel moment este atunci când hotărârea de consolidare a rămas definitivă (executarea nefiind decât consecința consolidărei). Așa că, din momentul când s'a făcut prima cerere de consolidare și până la consolidarea definitivă, în acest timp numai legea de consolidare își are aplicațiunea sa, și aceasta numai față de persoanele în litigiu, sau mai bine zis acele persoane față de care concesionarul și-a valorificat drepturile sale pe cale judecătorească. Vezi în acest sens și decizia Curții de Casație No. 305 din 17 Decembrie 1907 în *Curierul Judiciar* No. 15 din 21 Februarie 1908.

Că legiuitorul nu a înțeles să dea acestei legi o aplicațiune absolut generală față de oricine, este faptul că el însuși a stabilit o excepțiune prin art. 3 unde ne arată că, consolidarea nu va avea nici un efect și nu va fi opozabilă față de acele persoane care, având în cele 6 luni premergătoare promulgării legii proces pentru concesiunea terenului de consolidat, nu au fost citate la consolidare. Și dacă legiuitorul nu a menținut aceiași excepțiune și în art. 7, este că aceasta era inutil, rațiunea fiind aceeași și deci aceeași dispozițiune de aplicat: «ubi eadem est legis ratio, ibi eadem est legis dispositio».

A fi să se dea art. 7 o aplicațiune absolut generală, este a se răpi terțelor persoane un drept ce l'au dela legi, adică de a se opune la violarea drepturilor lor câștigate ce le-ar avea, atunci când prin executarea unei asemenea hotărâri de consolidare, un prejudiciu grav li s'ar cauza, imposibil de reparat prin vr'o cale oare-care.

De altfel e și rațional să nu dăm art. 7 o aplicațiune generală.

Ținând socoteală de lipsa unui cadastru la noi care să indice cu precisiune hotarele dintre proprietățile dela țară, ușurința cu care în orice moment se poate desființa, muta și reînființa asemenea hotare, care în mare parte nu consistă decât din semne primitive, ca șanțuri, bolovani, mărăcini, etc. sau împrejurimi naturale, ca pante, văi, delușoare, etc. cu variatele lor denumiri, schimbate dela o zi la alta, nu ne putem aștepta decât la confuziuni și încălcări de hotare, pe care de altfel, le vedem zilnic petrecându-se la țară.

Ar fi un adevărat pericol pentru exploatarea de petrol ca asemenea încălcări făcute, din eroare sau altfel, cu ocazia consolidării sau posterior, să fie puse la adăpostul unei hotărâri de consolidare, executată, care să fie opozabilă tuturor, pe când cei încălcați să nu aiba nici o cale de apărare.

Concluzia fiind că art. 7 al. IV din legea de consolidare e aplicabil numai părților din proces, rezultă că terțele persoane au tot dreptul de contestație contra executării unei hotărâri de consolidare, când prin aceea executare un prejudiciu li s'ar cauza.

București, 1908, Mai 20

George P. Nemetescu
Doctor în drept, avocat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența de la 22 Ianuarie 1908

Președinția D-lui G. P. PETRESCU, Președinte

Elena I. Pleșoianu cu Ileana Chioască

Cambie. — Excepțiuni privitoare la forma titlului — Nerecunoașterea semnăturii. — Admisibilitatea unei asemenea excepțiuni. — (Art. 349 C. com.)

Mărturisire extra-judiciară. — Efecte. — Mărturisirea

făcută înaintea portărelui, cu ocazia protestului unei cambii, e extra-judiciară

Act de expertisă. — Dreptul instanței de fond de a-l înlătura și de a face ea singură verificarea.

1. Debitorul unei cambii putând opune, conform art. 349 Cod. comercial, excepțiunile privitoare la forma titlului, instanța de fond este în drept a primi discutarea excepțiunii bazată pe nerecunoașterea semnăturii din cambie, fiindcă semnătura cambiei face parte din formalitățile esențiale ale formei și existenței ei.

2. Mărturisirea făcută de debitor înaintea portărelui, sau a judecătorului de pace care instrumentează ca portărel, cu ocazia facerii protestului unei cambii, este o mărturisire extra-judiciară și ca atare nu are valoare decât atâta întrucât proba testimonială este admisă, putându-se reveni asupra ei, și instanța de fond putând chiar să o înlătorească nedovedind faptul alegeat.

3. Instanța de fond nu este legată de actele de expertiză ordonate de dânsa, și având dreptul de apreciere asupra lor, le poate chiar înlătura cu totul, rămânând ea singură în drept de a face verificarea prin sine însăși.

Deciziunea 24/908. — Respins recursul făcut de Elena I. Pleșoianu, contra sentinței Tribunalului Buzău cu No. 58/906, dată în proces cu Ileana Chioască.

Curtea,

Ascultând pe d. avocat Pleșoianu în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d. avocat Caracaș în combateri;

Deliberând,

Asupra primului motiv de casare:

«Violarea art. 349 cod. com. întrucât debitorul unei cambii nu poate opune decât excepțiunile privitoare la forma titlului sau lipsa condițiilor necesare pentru exercițiul acțiunii și excepțiunile personale acelor cari a exercitat acțiunea și aceasta la prima înfățișare»

Având în vedere sentința No. 58/906 a Tribunalului de Buzău supusă recursului;

Având în vedere că din această sentință se constată, în fapt, că Elena I. Pleșoianu, recurentă în acest proces, având a lua, cu o cambie, suma de lei 1000 dela defunctul Ion Preotul Gheorghe, a intentat acțiune pentru această sumă înaintea judecătoriei ocolului Pârscoș județul Buzău, contra intimitei Ileana N. Chioască, moștenitoarea sus zisului defunct;

Că, această instanță, prin cartea de judecată No. 138/906, admite acțiunea recurente și obligă pe intimată la plata sumei din acțiune;

Că, intimata făcând apel, Tribunalului de Buzău, judecând din nou afacerea, admite apelul, reformează cartea de judecată dată în cauză și respinge acțiunea recurente dela prima instanță ca nefondată;

Având în vedere art. 349 cod. comercial;

Considerând că conform acestui text de lege, debitorul unei cambii nu poate să opue, decât excepțiunile privitoare la forma titlului, sau lipsa condițiilor necesare pentru exercițiul acțiunii, cum și excepțiunile personale ale aceluia care o exercită;

Considerând că, în speță, intimata declarând înaintea instanței de fond, că, nu recunoaște semnătura după cambie, cu alte cuvinte că cambiei îi lipsește una din formalitățile esențiale ale formei și existenței ei; că așa fiind cu drept cuvânt instanța de fond a admis și discutat această excepțiune, fără a viola, ci din contră conformându-se dispozițiilor art. 349 cod. com.;

Că așa fiind acest prim motiv de casare, nefiind întemeiat se respinge;

Asupra motivului al doilea de casare:

«Onor trib. a violat art. 1204 și 1206 cod. civ. de oarece apelanta a mărturisit înaintea d-lui judecător de ocol cu ocaziunea formării actului protestului cambiei, că recunoaște datoria, însă nu se înlesnește a plăti».

Având în vedere dispozițiunile art. 1204 și 1206 cod. civil;

Considerând că conform acestor texte de lege uneia din părți, i se poate opune mărturisirea judiciară ce a făcut la începutul sau în cursul judecăței și ea face deplină dovadă contra celui ce a făcut-o;

Considerând că, în speță, din sentința supusă recursului, deși în fapt nu reese că intimata a recunoscut, că cambia este a autorului său totuși, în drept, admițând chiar că faptul recunoașterii este exact, această mărturisire nu are valoarea mărturisirii judiciare de care se ocupă art. 1206 cod. civ., căci ea fiind făcută cu ocazia protestului cambiei, în orice caz, este o mărturisire extra-judiciară verbală, făcută, nu înaintea unui magistrat, ci înaintea portărelului, căci în această calitate instrumentează judecătorul de ocol cu ocazia protestului, și, ca atare, nu are valoare decât atât întru cât, proba testimonială este admisă, putându-se reveni asupra ei și instanța de fond putând chiar a o înlătura ca nedovedind faptul alegat;

Că așa fiind și acest al doilea motiv de casare nefiind fondat cată a fi respins;

Asupra celui d'al treilea motiv de casare:

«Omisiune esențială de a se pronunța tribunalul asupra mărturisirii făcute de apelantă și care omisiune atrage cassarea sentinței după legea înaltei Curți».

Considerând că instanța de fond, față de declarațiunea intimitei că nu recunoaște semnătura după cambie, ordonând a se face verificare de scripte, implicit respinge acest mijloc de probă, căci această măsură, escluse prin sine însăși or ce idee de recunoaștere din partea intimitei, așa că, era de prisos să se mai pronunțe în mod expres, de unde urmează că omisiunea nu este esențială și ca atare și acest al treilea motiv nefiind fondat urmează a se respinge;

Asupra celui d'al patrulea motiv de casare:

«Onor. trib. a violat art. 221 proc. civ. căci numind expert din oficiu pentru verificarea semnăturii emitentului cambiei, deși acesta constată prin raportul său că semnătura este proprie a numitului, totuși nu s'a bazat pe acest raport și dacă nu era destul de luminat urma să ordone a se face un al doilea raport de către același expert sau de către alții mai ales că apelanta și prin concluziunile sale consemnate în sentința atacată cu recurs recunoaște semnătura autorului său susține însă că ar fi luată prin alte împrejurări».

Considerând că instanța de fond nu este legată de actele de expertiză ordonate de ea, și având dreptul de apreciere asupra lor, le poate chiar înlătura cu totul, rămânând ea singură în drept totdeauna d'a face verificarea prin sine însuși;

Considerând că deși art. 221 proc. civ. dă instanței de fond facultatea de a ordona verificare de scripte, totuși faptul de a nu fi usat de dânsa, nu poate constitui un mijloc de casare a hotărârei dată în cauză;

Că așa fiind și acest al patrulea și ultim motiv de casare nefiind întemeiat cată să fie respins;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge etc.

TRIBUNALUL PRAHOVA, SECȚIUNEA II

Audiența dela 19 Martie 1908

Președenția D-lui N. BĂDESCU-ROȘIORI, Președinte

Sofii G. în acțiune de desavuare

Puterea părintească.—Cui aparține în timpul căsătoriei — Cum se exercită în urma pronunțării divorțului.—(Art. 283 și 327 Cod. civil).

Acțiunea în tăgăduirea paternității.—Cazul când copilul este minor.—Reprezentarea lui în justiție, în toate cazurile, de către mamă.—Art. 286 urm. Codul civil și 67 Pr. civilă.—Deosebire de Codul francez, unde în asemenea caz se rânduește copilului un tutor ad-hoc.

1. În timpul căsătoriei, tatăl singur având exercițiul autorității părintești, el singur poate să reprezinte pe copilul său în justiție. În urma pronunțării divorțului, puterea părintească exercitându-se de ambii părinți împreună, amândoi pot reprezenta pe copil în justiție, tatăl având însă precădere prin preferința secului, afară de cazul când ar exista contrarietate de interese între tată și copil, în care caz copilul va fi reprezentat deplin drept prin mama sa afară de cazul când nici ea nu l'ar putea reprezenta, fie din cauză că ar avea un interes contrariu cu dânsul, fie că un text special de lege ar dispune altfel.

2. Intr'o acțiune în tăgăduire de paternitate, exercitată în urma desfacerei căsătoriei dintre soți, copilul este reprezentat în justiție de către mama sa, chiar atunci când divorțul a fost pronunțat în contra ei, cu atât mai mult, că, în acest caz, mama are și un interes personal de apărare. Ea nu mai este însă în drept a reprezenta pe copilul său atunci când acțiunea a fost exercitată în timpul căsătoriei. În asemenea caz, cu deosebire de ceace se întâmplă în Codul francez, unde în toate cazurile se rânduește un tutor ad-hoc copilului, acesta din urmă va fi apărare de un reprezentant special, rânduit de președintele tribunalului, conform art. 67 Pr. civilă.

S'a ascultat din partea soțului reclamant d-l avocat Th. Theodorini, iar din partea pârâtei d-l avocat D. Dumitrescu. Fotoliul Ministerului public s'a ocupat de d-l procuror N. Păunescu;

Tribunalul,

Având în vedere susținerile pârâtei pentru admiterea incidentului de neregularitate a acțiunii;

Având în vedere următoarele motive de drept și de fapt:

Cestiunea de drept adusă în discuțiunea tribunalului este aceea de a se ști în contra cui trebuie intentată acțiunea în nerecunoaștere când copilul e minor și căsătoria desfăcută prin divorț?

În codul civil francez există art. 318 care prescrie că acțiunea se intentează în contra unui tutor ad-hoc dat copilului și în prezența mamei sale;

Legiuitorul român a suprimat acest articol;

Asupra motivelor suprimării lui în întregime lucrările preparatorii nu ne spun nimic; de aci controversă în doctrină și jurisprudență, unii fiind de părere că articolul a fost suprimat intenționat, alții că a fost suprimat prin inadvertență;

Ori care ar fi adevărul, un lucru e cert, că în lipsa unui text de lege care să decidă cestiunea, trebuie să recurgem la principiile dreptului comun. Or, cari sunt aceste principii?

Pe cât timp părinții copilului trăesc, art. 326 cod. civil ne spune că: copilul se află sub autoritatea lor până la majoritate sau emancipare;

Acest articol atribue, deci, în principiu, puterea părintească ambilor părinți;

La acest principiu art. următor 327 cod. civil aduce o derogatiune; el declară că, în timpul căsătoriei tatăl singur are exercițiul puterii părintești. De ce această derogatiune?

Pentru că educațiunea copilului cere o unitate de direcțiune și această educațiune, în timpul căsătoriei, nu putea fi încredințată decât tatălui, care are și autoritatea maritală;

După desfacerea căsătoriei prin divorț, însă, orice autoritate a bărbatului asupra femeii încetând, dispozițiunea excepțională a art. 327 nu mai are rațiune de

a fi; și atunci reintrăm sub aplicațiunea principiului pus în art. 326.

Mama 'și recapătă, dar, plenitudinea autorității părintești; dreptul ei devine egal cu al tatălui; ea nu se bucură de această autoritate în principiu numai, ca în timpul căsătoriei; ea dobândește exercițiul efectiv al ei, exercițiul pe care, în timpul căsătoriei, legea îl atribuia numai tatălui;

Această rezultă în mod clar din dispozițiunile art. 283 cod. civil;

În doctrină și jurisprudență e punct constant. (Laurent, Principes de Droit Civil, t. III No. 294; Planiol, Traité de Droit Civil, t. I, No. 1275 și urm.);

Bine înțeles, facem abstracție de modificările aduse de lege puterii părintești a soțului în contra căruia s'a pronunțat divorțul, despre care vom vorbi mai la vale;

Acestea fiind principiile relative la exercițiul puterii părintești în timpul căsătoriei și după desfacerea ei prin divorț, să ne întoarcem la chestiunea noastră;

Cine trebuie să reprezinte pe copilul minor într-o acțiune în nerecunoaștere pornită în contra lui după desfacerea căsătoriei prin divorț?

Pe cât timp copilul se află sub autoritatea părinților săi, dreptul de a-l reprezenta în justiție este un atribut al puterii părintești;

Acest drept nu este un corolar al administrației legale, după cum se susține în opinia contrară; căci atunci, în cazul când copilul nu are nici o avere personală, ar urma ca el să nu poată fi reprezentat prin nimeni în justiție; Or, e în afară de orice îndoială că și în acest caz, care, de altfel, este cel mai frecvent, copilul va fi reprezentat tot prin părinții săi; prin urmare dreptul de a-l reprezenta în justiție este un atribut al puterii părintești;

În timpul căsătoriei tatăl singur având exercițiul autorității părintești, el singur va reprezenta pe copil în justiție; când va fi contrariat de interese între tată și copil, acesta nu va putea fi reprezentat prin mama sa, din cauză că nu are exercițiul autorității părintești, ci va trebui să i se numească un reprezentant special, conform art. 67 proc. civilă;

După desfacerea căsătoriei prin divorț ambii părinți având exercițiul autorității părintești, amândoi pot reprezenta pe copil în justiție: precăderea o va avea tatăl, prin preferința sexului; iar când va fi contrariat de interese între tată și copil, acesta va fi reprezentat deplin drept prin mama sa, afară de cazul când nici ea nu l'ar putea reprezenta, fie din cauză că ar avea un interes contrar cu dânsul, fie pentru că un text special de lege ar dispune altfel;

Acestea fiind principiile dreptului comun, deduse din combinațiunea art. 326, 327 și 283 cod. civil relativ la reprezentarea în justiție a unui copil minor care se află sub autoritatea părinților săi, să facem aplicațiunea lor la acțiunea în nerecunoaștere;

În această acțiune tatăl fiind adversarul copilului evident că nu-l poate reprezenta în justiție;

Prin cine va fi reprezentat copilul?

Dacă acțiunea este intentată în timpul căsătoriei, el nu va putea fi reprezentat prin mama sa, care nu are exercițiul puterii părintești; va trebui, deci, să i se numească un reprezentant special de către președintele tribunalului, conform art. 67 proc. civilă;

Însă, pentru că într-o asemenea acțiune, mama este cea mai în măsură de a apăra legitimitatea copilului său și pentru ca acesta să fie garantat în contra oricărei încercări de colusiune din partea tatălui, mama va fi chemată și ea în instanță;

Acesta este sistemul art. 318 cod. civil francez; se pare chiar că legiuitorul francez, adoptând acest sistem, nu a avut în vedere decât ipoteza în care acțiunea este pornită în timpul căsătoriei, pentru că, după cum vom arăta, în cazul când este pornită după desfacerea căsătoriei prin divorț, acest sistem nu mai este logic;

Dacă acțiunea în nerecunoaștere este intentată după

desfacerea căsătoriei prin divorț, atunci mama având un drept egal cu al tatălui în ce privește exercițiul puterii părintești, copilul va fi reprezentat prin mama sa.

Decăderile pronunțate de lege în contra soțului culpabil nu au nici o influență asupra soluțiunei de mai sus;

În adevăr, când divorțul a fost pronunțat în contra ambilor soți, cestiunea nu prezintă nici o dificultate; situațiunea femeiei nu este într-un nimic inferioară celeia a bărbatului; singura decădere din atribuțiunile puterii părintești pe care o atrage sentința de divorț este pierderea usufructului legal (art. 340 c. civil); Or, această decădere li se aplică la amândoi;

Când divorțul a fost pronunțat în contra femeiei, chestiunea devine mai dificilă. În acest caz femeia suferă o îndoită decădere din atribuțiile puterii părintești: ea pierde dreptul de educațiune a copilului (art. 282 c. civil) și dreptul de usufruct legal asupra averii lui (art. 340 c. civil). Pe când tatăl se bucură de toate drepturile și avantajile puterii părintești, puterea părintească a mamei este micșorată prin pierderea celor mai importante dintre atribuțiile ei. În această situațiune va mai putea ea reprezenta pe copil în justiție?

În realitate dificultatea nu este decât aparentă. Autoritatea părintească a mamei este, în adevăr, înputinată prin efectul sentinței de divorț; însă decăderile pronunțate de lege în privința soțului culpabil fiind de drept strict, nu pot fi întinse peste limitele prescrise de lege. Mama păstrează, deci, toate celelalte drepturi cari sunt atribuite puterii părintești, precum dreptul de a supraveghea educațiunea copilului său (art. 283 c. civil), dreptul de a consimți la căsătoria sau la adopțiunea lui, etc. (Planiol, I, No. 1282). Ea conservă, deci, și dreptul de a-l reprezenta în justiție când tatăl nu-l poate reprezenta, cum este cazul în acțiunea de nerecunoaștere;

Când divorțul a fost pronunțat în contra bărbatului, cestiunea este iarăși simplă. În acest caz tatăl pierde dreptul de educațiune asupra copilului său, care este încredințat mamei (art. 282 c. civil); el pierde dreptul de folosință legală asupra averii personale a copilului (art. 340 c. civil) de care va beneficia numai mama, usufructul legal nefiind decât o compensațiune a sarcinilor materiale pe care trebuie să le suporte acela dintre părinți căruia îi este încredințată educațiunea copilului (Laurent, t. III, No. 296); iar ca o consecință a pierderii usufructului legal, el pierde și administrațiunea legală a averii copilului, care de asemenea trece asupra mamei, de oarece administrația legală este corolarul fatal al uzufructului legal și nu se separă de dânsul decât numai în cazurile anume prevăzute de lege (comp. art. 338 și art. 343 c. civil);

În această ipoteză, situația părinților în raport unul cu altul, este tocmai contrarie situației lor din ipoteza precedentă: autoritatea părintească a tatălui este aceea care este micșorată prin pierderea celor mai importante atribuții ale ei, pe când mama se bucură de plenitudinea autorității sale părintești: ei îi sunt încredințate interesele morale și materiale ale copilului, paza drepturilor și a persoanei lui. Dela sine se înțelege, dar, că tot ea va reprezenta pe copil și în justiție;

Când acțiunea în nerecunoaștere este intentată după desfacerea căsătoriei prin divorț, copilul va fi, prin urmare, reprezentat de drept prin mama sa, în virtutea autorității părintești, oricari ar fi ipoteza în care s'ar fi pronunțat divorțul;

Dar, se obiectează, se poate ca mama să aibă interese contrarii cu copilul său. Să poate ca ea să nu se opună la admiterea acțiunei, fie în scop de a se reconcilia cu soțul său, fie spre a înlesni adopțiunea copilului de către adevăratul lui părinte. Și atunci cine va apăra pe copil în justiție?

Mai întâi, în cazurile de mai sus, există în adevăr contrarietate de interes între mamă și copil? Ce face mama? Ea recunoaște implicit, prin atitudinea ei în instanță, că adevăratul părinte al copilului nu este soțul

său, ci o persoană străină. Rezultă de aci că ea lucrează în contra interesului copilului său ?

Interesul copilului este de a își apăra legitimitatea când o are, iar nu de a își fabrica o legitimitate pe care nu o are. Adevăratul său interes este de a nu fi alungat din familia sa firească, iar nu de a se introduce, pe căi piezișe, într-o familie care nu e a lui, și unde, prin urmare, va fi vecinic bănuțit, vecinic neglijat, vecinic nedreptățit, vecinic tratat ca intrus.

Soarta copilului adulterin e, de sigur, precară ; dar, în orice caz, adevăratul său interes nu poate fi altul de cât de a rămâne al părinților săi firești. Când, deci, mama nu se opune la admiterea acțiunii spre a înlesni adopțiunea copilului de către acela care este adevăratul lui părinte și a îl scoate, astfel, dintr-o familie care nu e a lui spre a îl face să intre în familia lui firească, se mai poate susține că mama lucrează în contra interesului copilului său ?

Și apoi, în cazurile de mai sus, ce ar putea, oare, face un tutor ad-hoc ? Când însăși mama copilului recunoaște nelegitimitatea lui, cum va putea tutorul ad-hoc convinge pe judecători de contrariu ? Și dacă se va sili să o facă, se poate, oare, o situație mai falsă de cât a acestui tutor, care încearcă, sub ochii judecătorilor, de a fabrica copilului adulterin o legitimitate imorală, sub cuvânt că lucrează în interesul său ? Un interes care rănește morala publică nu mai e un interes legitim ; legiuitorul, prin presumpțiunea «*pater is est*», a voit să protejeze pe copilul legitim, iar nu să legitimizeze pe copilul adulterin ; numai interesele legitime au dreptul de a fi apărate în justiție ; prin urmare tutorul, care pledează pentru legitimitatea unui copil pe care însăși mama lui îl recunoaște de adulterin, pe lângă că nu apără un interes legitim, dar lucrează și în poștriva adevăratului interes al acestui copil, care este de a rămâne în familia sa firească ;

Cu aceste cazuri nu se dovedește, așa dar, că mama lucrează în contra interesului copilului său ; din poștrivă. Și dovada este că nu se poate cita un singur caz în care mama s'ar fi învoit la admiterea acțiunii în ne-recunoaștere pentru ca să își abandoneze copilul.

De altfel, cum ar fi posibil ca mama să lucreze în contra interesului copilului său ? Oare iubirea maternă nu este cel mai puternic sentiment al femeii ? Când interesul copilului său este în joc, se poate ca mama să nu îl aperse cu ultima energie ? Dar, pe lângă interesul copilului, are și ea un interes personal de apărare : interesul onoarei ei. Acest interes este identic cu al copilului, căci apărând legitimitatea lui își apără și propria ei onoare. Și atunci, cine va fi mai în măsură de a apăra pe copil decât mama lui, care poate da justiției cele mai prețioase informațiuni și poate invoca în sprijinul copilului cele mai utile mijloace de apărare ? Cine îl va reprezenta mai bine decât dânsa, care, nu numai că nu are nici un interes contrar, dar are chiar un interes identic cu al lui ?

Admițând, prin imposibil, că ar fi cazuri în care în adevăr mama ar avea un interes contrar cu al copilului, numai în asemenea cazuri rari, excepționale, poate fi loc la numirea, nu a unui tutor ad-hoc, expresiunea este inproprie, pentru că nu poate fi vorba de tutelă pe câtă vreme părinții copilului trăesc, dar la numirea unui reprezentant special de către președintele tribunalului, conform art. 67 Pr. civilă, spre a apăra legitimitatea copilului ;

Dar până când acest interes contrar nu e dovedit, copilul va fi reprezentat prin mama sa ; dreptul ei derivă dela lege și din calitatea ei de mamă ; dela lege, pentru că exercită puterea părintească, și dreptul de a reprezenta pe copil în justiție este un atribut al puterii părintești ; din calitatea ei de mamă, mai întâi pentru că nimeni nu este mai în măsură decât dânsa de a apăra legitimitatea copilului său și, al doilea, pentru că are un interes mai mult de a o face, căci apărând le-

gitimitatea copilului său își apără în același timp demnitatea ei de soție și de mamă ;

Acesta este dreptul comun al codului civil în materia ce ne preocupă ;

Sistemul art. 318 Cod. civil francez care deroagă de la dânsul, nu prezintă decât dezavantaje în comparație cu sistemul dreptului comun : el este nelogic și dă naștere la o mulțime de dificultăți practice ;

Nelogic, pentru că în acest sistem acțiunea trebuie îndreptată în același timp în contra unui tutor ad-hoc care reprezintă pe copil și în contra mamei sale care este chemată în instanță. Or, de ce este chemată mama în instanță ? «*Pentru că ea este cea mai în măsură de a apăra legitimitatea copilului său și pentru că intervențiunea ei este o garanție serioasă în contra ori cărei încercări de coluziune din partea bărbatului : căci dacă tutorul ad-hoc s'ar arăta dispus a sacrifica interesele copilului, mama, cel puțin, nu se va lăsa*». Iată motivul legiuitorului, citat după Planiol (t. 1, No. 1454). Dar, dacă acestea este motivul pentru care se chiamă mama în instanță, atunci, în ochii legiuitorului, ea este principala apărătoare a copilului, aceia pe a cărei energie și devotament se poate conta, iar nu tutorul ad-hoc ; și în acest caz nu este lipsă de logică din partea legiuitorului când dispune ca copilul să fie reprezentat printr'un tutor ad-hoc, în loc să fie reprezentat prin mama sa ? D-l Planiol observă această lipsă de logică și o critică în treacăt : «*Nu înțeleg spune d-sa, de ce copilul nu este reprezentat prin mama sa*».

În ce privește dificultățile la cari acest sistem dă naștere în practică, numeroasele controverse din doctrină și jurisprudență sunt o dovadă eloquentă ;

Astfel se discută mai întâi cestiunea de a se ști : Cine numește pe tutor ? Tribunalul sau consiliul de familie ? (Laurent, III No.). În ipoteza că în consiliul de familie se discută cestiunea de a se ști : Cum trebuie compus acest consiliu de familie ? Conform regulilor dela tutelă ? Dar atunci consilierii fiind în majoritate rude despre partea tatălui, ar alege un tutor ad-hoc favorabil acestuia, celace ar fi în contra intereselor copilului. După alte norme ? Cari sunt aceste norme ? Și atunci se produc aproape tot atâtea păreri câți autori de drept și câte tribunale încearcă să dea cestiunei o soluție. Mai departe, odată tutorul ad-hoc ales, se discută cestiunea de a se ști : unde trebuie intentată acțiunea ? La tribunalul reclamantului, care, până la admiterea acțiunii, este presupus de tată al copilului, și la care, prin urmare, aceasta s'are domiciliul în tot timpul procesului ? La domiciliul tutorului ad-hoc ? Iată atâtea cestiuni — și nu sunt toate — la care textul art. 318, prin loconismul său, nu dă nici o soluție ;

Nu se poate ști care a fost motivul legiuitorului român când a suprimat acest articol, căci lucrările preparatoare nu ne dau nici o lămurire în această privință ; dar, față cu nesfârșitele dificultăți la care dă naștere în practică aplicarea lui, legiuitorul român l'a putut prea bine suprima, găsind că dispozițiunile dreptului comun sunt suficiente spre a umplea lacuna, sistemul ce rezultă din aceste dispozițiuni având asupra celui suprimat cel puțin superioritatea logice și a unei aplicațiuni practice mai simple și mai lesnicioase ;

Am arătat care sunt aceste dispozițiuni ale dreptului comun. Sfârșind, le recapitulăm în rezumat :

Pe cât timp părinții copilului trăesc, copilul se află sub autoritatea lor. Dreptul de a-l reprezenta în justiție este un atribut al autorității părintești. În timpul căsătoriei, numai tatăl exercită această autoritate ; deci numai el are dreptul de a-l reprezenta în justiție ; când nu-l poate reprezenta, i se va da copilului un reprezentant special, conform art. 67 Pr. civilă. După desfacerea căsătoriei prin divorț, amândoi părinții exercită autoritatea părintească ; tatăl va continua să reprezinte pe copil în justiție prin preferința sexului ; când el nu-l poate reprezenta, îl va reprezenta pe deplin drept mama sa. Aceasta cu atât mai mult când divorțul s'a pronun-

fat în contra tatălui, pentru că atunci el perde cea mai mare parte din atributele puterii părintești, pe care le exercită numai mama. Și cu atât mai mult când s'a intentat copilului o acțiune în nerecunoaștere, pentru că atunci, pe lângă interesul copilului, mama are și un interes personal de apărut; onoarea ei, care ar fi compromisă prin admiterea acțiunii;

Acest din urmă caz, este tocmai cazul adus în discuție înaintea tribunalului, în procesul de față;

În adevăr, ce avem în speță?

O acțiune în nerecunoaștere intentată de părintele unei copile minore, după desfacerea căsătoriei prin divorț, care a fost pronunțat în contra soțului;

Acțiunea a fost intentată în contra mamei, ca reprezentantă a minoarei;

Prin aplicarea principiilor dreptului comun, expuse mai sus, este evident că mama are dreptul de a reprezenta pe minoară în justiție;

Că pârâta a fost chemată ca mamă, iar nu personal, rezultă în mod clar din cuprinsul acțiunii;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător Cesar Vârgolici, Tribunalul, în majoritate, respinge excepțiunea de neregularitate a acțiunii;

(ss) G. Vârgolici; A. Suciu.

O p i n i u n e

Având în vedere incidentul ridicat de pârâta G., prin care cere ca se respinge ca neregulat făcută acțiunea în desavuarea copilei minoare A., intentată în contra sa de către fostul său soț C., pe motiv că această acțiune urma să o facă în termenul legal în contra copilei, a cărei paternitate nu voeste să o recunoască, care să fie reprezentată printr'un tutore ad-hoc, iar nicidecum față de dânsa, căci o sentință obținută astfel, nu ar putea fi opozabilă copilei ce voeste să desavueze;

Având în vedere concluziunile părților, ale reprezentantului ministerului public și actele din dosar;

Având în vedere că pârâta G. a intentat fostului său soț C. prin petiția înregistrată la No. 7737 din 1907 o acțiune, pentru ca aceasta să fie obligat să-i servească o pensie alimentară lunară pentru întreținerea copilei minoare A. rezultată din căsătoria ce a existat între dânsii; că în contra acestei acțiuni pârâta C., a făcut cerere reconvențională în desavuarea copilei, la a cărei întreținere este chemat să contribuie; că prin sentința acestui tribunal secția II cu No. 230 din 1907, s'au dispus aceste acțiuni dispunându-se a se judeca fie care în mod separat și s'a acordat reclamantei G. o pensie alimentară lunară de 50 lei pentru copila sa minoară, sentință rămasă definitivă fiind confirmată de Curtea de apel din București;

Că astăzi fiind a se judeca acțiunea în desavuare făcută de reclamantul C. prin petiția înregistrată la No. 9138 din 1907 în contra foastei sale soții G. pentru a denega paternitatea copilei A., ce se pretinde a fi rezultatul căsătoriei sale cu numita doamnă, s'a ridicat de pârâta incidentul care tinde la respingerea acestei acțiuni ca neregulat făcută;

Având în vedere că legiuitorul statuând în regulă generală, de eo quod plerumque fit, a stabilit în art. 286 codul civil presupunția legală că bărbatul este tatăl copilului conceput în timpul căsătoriei, permițând în același timp pe cale de excepțiune la această regulă generală a se dovedi contrariul, luând însă măsuri și garanții puternice pentru ca prin asemenea acțiuni de tăgăduire a paternității să nu se aducă perturbări prea mari în stabilitatea și fixitatea statutului civil al unei persoane; astfel, el a fixat anume condițiunile și termenile în care o acțiune de această natură să poată fi pornită, dar a omis ca să arate în același timp și contra cui trebuie îndreptată, din care cauză s'a născut chestiunea, dacă trebuie intentată în mod valabil în contra mamei pentru a dărâma statutul civil al copilului ei, ori intentată în contra copilului reprezentat printr'un tutore ad-

hoc, atunci când el este minor, asistat fiind și de mama lui, interesele lor fiind în strânsă legătură prin însăși natura acțiunii în desavuare;

Având în vedere că legiuitorul nostru, adoptând codul francez, a suprimat art. 318 din acel cod care dispune că «orice act extra-judiciar conținând tăgăduirea paternității din partea bărbatului, va fi neavenit, dacă nu este urmat, în termen de o lună, de o acțiune în justiție, dirijată contra unui tutore ad-hoc dat copilului și în prezența mamei sale». După cum se vede, scopul principal al legiuitorului francez a fost de a prelungi cu o lună termenul în care trebuie făcută acțiunea în tăgăduirea paternității și numai în mod incidental vorbește de persoanele ce trebuiesc să ia parte în această acțiune; ori, redactorii codului nostru au înțeles să nu admită o astfel de prelungire de termen, și de aceia au suprimat întreg articolul, fără să ție seamă că suprimându-l înlătură și dispozițiunile lui finale, relative la persoanele în contra cărora trebuiesc îndreptate asemenea acțiuni. Ceva mai mult, în doctrina și jurisprudența franceză este controversă asupra chestiunii de a se ști dacă un tutore ad-hoc, dat copilului minor spre a-l apăra în acțiunea de tăgăduire a paternității sale, se orânduiește de tribunal sau de consiliul de familie, și pentru a curma și cu această controversă legiuitorul nostru a suprimat art. 318 fr.;

Având în vedere că dacă legiuitorul român prin suprimarea articolului acesta ar fi avut de scop să facă o inovație, înțelegând a se acționa personal numai mama copilului a cărui paternitate se deneagă, iar nu și pe tutorele ad-hoc, ca în legea franceză și cea italiană (art. 168), atunci de sigur că el inovând asupra textelor ce i-au servit de model, ar fi arătat formal persoanele ce trebuiesc acționate în judecată; ori nici din desbaterile ce au avut loc la alcătuirea codului nostru civil nu rezultă această intențiune a legiuitorului nostru, și atunci este rațional să decidem că scopul legiuitorului la suprimarea acestui articol a fost de a nu admite prelungirea termenului și de a scăpa de controversa arătată mai sus, omițând că prin suprimarea textului în întregime, înlătură și dispozițiunile lui finale, relative la procedura de urmat în această materie;

Având în vedere că, în lipsa unei soluțiuni clare, impusă de originea istorică a codului nostru civil, și a unui text precis de lege, care să arate persoana contra căreia trebuie îndreptată acțiunea în desavuare, urmează a se rezolva chestiunea după principiile generale ale dreptului comun conducătoare în materia acțiunilor;

Având în vedere că exercițiul unei acțiuni tinzând la recunoașterea sau la contestarea unui drept, impune reclamantului obligația de a-și îndrepta cererea contra celui a cărui drept se bucură și are câștigat dreptul în contestațiune; ori, în materie de filiațiune, copilul născut din căsătorie are în favoarea sa presupunția legală de copil legitim al tatălui său, un drept câștigat, opozabil bărbatului mamei sale, drept ce nu se poate doborî pentru a depărta pe copil din familia tatălui și a-i ridica statutul său civil, de cât acționându-l personal în judecată, atunci când el va fi major și deci capabil a se apăra singur, sau reprezentat printr'un tutore ad-hoc, atunci când el este minor, tatăl având în proces interese opuse de ale copilului său, a cărui paternitate o tăgăduiește;

Având în vedere că această soluțiune se impune și prin aplicarea principiilor din art. 343 codul civil, după care tatăl, în timpul căsătoriei, are administrarea averii personale a copiilor săi minori, de unde rezultă că el ca și un tutore îi reprezintă în justiție; ori, în cazul când tatăl are interese contrarii de ale copiilor săi minori, cum ar fi când ar cere partagiul unei averi asupra căreia este în indiviziune cu copiii săi minori, sau când este vorba de tăgăduirea paternității, al cărei scop nu este numai moral, adică de a-și apăra onoarea și de a împiedica ca un copil strein să poarte o pater-

nitate false, dar și material, căci acțiunea aceasta odată admisă, copilul este înlăturat din familia și succesiunea tatălui său, nu rezultă din nici o dispozițiune a legii, că mama este reprezentanta copilului, și deci ea 'i va apăra interesele sale în justiție în contra bărbatului său, ci urmează a se numi copilului un alt reprezentant, un tutore ad-hoc, desemnat de tribunal în urma avizului consiliului de familie, conform art. 693 Proc. civilă;

Că, cu atât mai mult nu se poate admite părerea că mama care ea însăși este incapabilă și are nevoie de autorizația soțului său, să reprezinte pe copil într'un proces în contra bărbatului ei, și din punctul de vedere că, știută fiind înrăurirea ce bărbatul poate avea asupra soției sale, s'ar putea întâmpla ca apărarea făcută de dânsa să nu fie liberă și completă și interesele minorului să fie astfel lipsite de o apărare destoinică;

Având în vedere că dacă în timpul căsătoriei nu se poate admite ca mama să reprezinte pe copilul său în justiție, apoi naște întrebarea dacă o asemenea reprezentare este valabilă, când căsătoria dintre soți este desfăcută definitiv, cum este cazul nostru, și denegarea paternității se face după definitivă dizolvare a căsătoriei;

Având în vedere că, după legile noastre civile, puterea părintească nu încetează afară de cazurile de moarte a copilului sau a părinților săi, de cât la majoritatea copilului, sau chiar înainte de majorat, prin emanciparea sa, expresă sau tacită, și încă prin condamnarea tatălui sau mamei pentru delictul de atentat la pudora copilului, delict prevăzut și pedepsit de art. 267 și 268 C. penal; că, nici în cazul când părinții nu îngrijesc pentru hrana și buna creștere a copiilor lor, și chiar îi maltratează, justiția nu le poate ridica această putere părintească, pierderea ei fiind o pedeapsă ce nu se poate da fără un text anumit de lege, și cel mult poate să autorizeze copilul maltratat ca să părăsească domiciliul părinților săi;

Având în vedere că, în timpul căsătoriei, tatăl singur exercită puterea paternă, afară de cazul când el este absent (art. 124) sau pus sub interdicție legală sau judiciară, în care caz femeia este chemată a înlocui pe bărbat în această atribuție a sa; că, chiar în urma desfacerei căsătoriei prin divorț, puterea părintească rămâne tot la tatăl copilului, care o va păstra până când va interveni una din cauzele cari fac să înceteze această putere și împreună cu această putere el va păstra și administrațiunea legală a averii copiilor săi minori, care nu este de cât un efect direct al puterii părintești, chiar și în cazul când divorțul s'ar fi pronunțat în contra sa și ar fi pierdut folosința legală asupra copiilor (art. 340), căci, conform art. 282 și 283 codul civil, tatăl chiar când divorțul a fost pronunțat în contra sa și când copii nu sunt încredințați lui, el tot păstrează dreptul de privileghe asupra lor și are îndatorire de a-i întreține și a le da creștere, îndatoriri care nu derivă de cât din puterea părintească pe care el o conservă în tot timpul vieții sale, de unde rezultă că chiar dacă prin pronunțarea divorțului în contra sa, el a pierdut uzufructul legal asupra averii copiilor săi, totuși nu a pierdut și dreptul de a privilegia asupra acestei averi a copiilor, căci după art. 343 codul civil, el are dreptul de a administra averea copiilor chiar și atunci când n'are dreptul de folosință asupra ei, având în acest caz puteri egale cu acelea ale unui administrator al averii altuia;

Având în vedere că și în cazul când căsătoria este desfăcută definitiv, tatăl păstrează încă puterea părintească și administrarea averii copilului, chiar când aceasta nu este lăsat în păstrarea și îngrijirea sa și divorțul este pronunțat în contra tatălui; că, de aci rezultă că și atunci copilul nu poate fi reprezentat în justiție prin mama sa, urmând a se orândui un tutor ad-hoc care să-l apere în contra tatălui său, care-i deneagă paternitatea și voește a-l înlătura din familie;

Având în vedere încă că doctrina și jurisprudența, în dorința de a asigura minorului o apărare cât se poate de bună și neinfluențabilă și de a-l pune la adăpostul unei învoeli posibile între reprezentantul său și tatăl reclamant, a mers și mai departe și a zis că chiar în cazul când copilul minor ar avea un tutor ordinar, chiar și atunci trebuie să se orânduiască un tutor ad-hoc, căci cele mai multe ori acel tutor ordinar va fi dacă nu mama, apoi cel puțin o rudă de a ei sau de a tatălui care ar compromite interesele minorului, pentru că ar avea poate interes ca acțiunea să fie respinsă;

Având în vedere că acțiunea în tăgăduirea paternității nu poate fi intentată decât în contra copilului însuși, a cărui paternitate se tăgăduiește, chemându-se personal în judecată, atunci când el este major, și printr'un tutor ad-hoc orânduit de tribunal în urma avizului consiliului de familie, când este minor, aceasta fiind în conformitate și cu maxima de drept că *res inter alios judicata aliis neque nocere, neque prodesse protest*, întrucât hotărârea obținută în contra unei alte persoane nu s'ar putea opune copilului a cărui desavuare se cere; apoi nu este nici rațional și nici juridic a decide că mama poate reprezenta pe copilul său minor în instanță, căci interesele mamei deși sunt intim legate de ale copilului său, sunt însă de naturi cu totul diferite, mama având un interes pur moral de a-și apăra onoarea și de a spulbera toate acuzațiunile neadevărate îndreptate în contra ei, pe câtă vreme copilul mai are și un interes material de a aparține familiei tatălui său și de a-i succede, și un alt interes de ordine cu totul superioară, acela de a-și fixa statutul său civil, așa că el este principalul interesat în cauză, și deci este drept a fi el personal acționat în judecată, iar nu persoane cu care el nu are decât oarecare interese comune; că, în fine, dacă acțiunea s'ar îndrepta numai în contra mamei, fără a pune în cauză și pe copil, hotărârea ce s'ar obține nu s'ar putea executa față de copil, nefiindu-i opozabilă, întrucât el nu a luat parte la judecată și nu a figurat în instanță la pronunțarea ei;

Că, dacă s'a admis în doctrină și jurisprudență de a pune și pe mamă în cauză, aceasta s'a făcut numai pentru a-i da puțința de a se apăra într'o asemenea acțiune, în care onoarea ei este pusă în joc, și de a putea înlătura toate neajunsurile morale și materiale la care ar expune-o o asemenea acțiune; că dacă, în fine, s'ar decide ca neobligatorie citarea mamei în numele ei personal sau chiar prin imposibil că ea poate reprezenta pe copilul ei minor, totuși, în asemenea caz, ea trebuie citată în calitate de reprezentantă legală a copilului său, iar nicidecum în numele ei personal, așa că și din acest punct de vedere acțiunea de față nu este regulat făcută;

Având în vedere și motivul invocat de reclamant, că acest incident trebuie respins și pentru că acțiunea de față nu este o acțiune principală în desavuare, ci o acțiune reconvențională făcută în contra acțiunii de pensie alimentară cerută de mamă pentru copilul sa minor, și deci nu putea să o intenteze decât în contra mamei, reclamanta din acțiunea principală;

Având în vedere că, dacă este adevărat că denegarea paternității se poate cere nu numai pe cale de acțiune principală, dar și pe cale de excepțiune în anumite condițiuni, apoi totuși nu se poate susține că forma sub care este făcută o asemenea acțiune în desavuare să poată influența asupra modului de reprezentare a minorului, decidând că atunci când denegarea paternității se face pe cale reconvențională în contra unei acțiuni principale intentată de mamă pentru copil, minorul este bine reprezentat de mama sa, pe câtă vreme dacă denegarea s'ar face pe cale principală, minorul ar trebui să fie reprezentat de un tutor ad-hoc;

Că, față cu toate aceste considerațiuni, urmează a se admite incidentul ridicat și a decide că acțiunea de față este neregulat introdusă în contra mamei și că

minoara personal trebuie acționată în judecată, reprezentată printr'un tutor ad-hoc;

Având în vedere și cererea subsidiară făcută de reclamant de a i se acorda un termen pentru a introduce în cauză pe lângă mamă și pe copil, reprezentat printr'un tutor ad-hoc;

Având în vedere că o acțiune introdusă cu violarea formelor de procedură, poate fi rectificată atunci când partea este încă în termen de a introduce o nouă acțiune regulată;

Având în vedere că, după cum am arătat mai sus, copilul este părătul principal într'o acțiune în desavuare, având interese superioare, atât materiale cât și morale de a figura în instanță și de a lupta pentru a nu i se schimba starea sa civilă, pe câtă vreme mama are un rol secundar și accesoriu, mai mult moral decât material, chemată numai spre a asista pe copil, și prezența ei în instanță nefiind absolut necesară decât în legislațiile unde există texte precise de lege în această privință; că chiar acolo unde și ea trebuie să figureze neapărat în instanță, s'a decis atât de jurisprudență cât și de doctrină în mod unanim, că ea poate fi pusă în cauză și peste termenele art. 290 codul civil, nefiind defendoare principală într'o asemenea acțiune, destul numai ca ea să fie chemată înainte de instrucția procesului; că dacă s'a admis și în legislația noastră, în lipsa unui text precis de lege, ca să figureze și mama în instanță, acest lucru s'a făcut pentru a-i da prilejul să-și poată apăra onoarea ei, în jurul căreia rulează discuția într'o asemenea acțiune;

Având în vedere că acțiunea în tăgăduirea paternității trebuie introdusă, conform art. 290 codul civil, în termen de două luni dela data descoperirii fraudei, atunci când s'a ascuns nașterea copilului, după cum pretinde și reclamantul în cazul de față;

Având în vedere că dacă reclamantul a intentat în termenele art. 290 cod. civ., acțiunea în desavuare în contra mamei personal, fără a pune în cauză și pe copil, el nu se poate prevala de faptul chemării mamei în termen pentru a lega instanța după expirarea termenului, și față de copil care este defenditorul principal în această acțiune; că numai în cazul când încă dela început și în termenul legal instanța ar fi fost legată față de copil, însă în mod neregulat, numai atunci s'ar putea acorda un termen pentru rectificarea acțiunii, în ce privește reprezentarea legală a copilului;

Având în vedere că, în speță, reclamantul a luat cunoștință de acțiunea intentată de fosta sa soție, pentru a-l obliga să contribuie la întreținerea copilei rezultată din căsătorie, prin primirea copiei după acțiune și a citațiunei No. 14062 din 1907 a Tribunalului Prahova, secția II, la 25 Aprilie 1907, după cum se dovedește din adeverința ei de primire, semnată propriu de reclamant și atașată la dosarul cauzei;

Având în vedere că de atunci fiind trecut mai mult de două luni, reclamantul numai este în termenul legal de a introduce o nouă acțiune regulată, și deci nici de a rectifica această acțiune greșită, citând în cauză pe copil, reprezentat prin tutor ad-hoc, termenele fixate de lege fiind de ordine publică și neputându-se prelunge sau scurta de judecători sub pedeapsă de nulitate, decât în cazurile când legea le dă în mod formal această facultate (art. 732 Pr. civilă);

Având în vedere că prin expresiunea *a reclama* în-
trebuințată de legiuitor în art. 290 codul civil, nu se poate înțelege numai o simplă manifestare din partea reclamantului a voinței sale de a desavua pe copil, ci trebuie ca această voință săși fie pusă în execuțiune de fapt prin intentarea acțiunii în desavuare în termenul legal și în contra persoanei care va avea să sufere în mod principal consecințele judecății începută prin această acțiune; aceasta rezultă, pedeparte, din suprimarea art. 318 francez, în care se vorbește de actul extrajudiciar de desavuare, care conține manifestarea voinței de a desavua și de pornirea acțiunii în desa-

vuare, adică punerea în mișcare a acelei voințe în termenul de o lună dela data actului extrajudiciar și, pedepartea, din art. 290 și 291 cod civil român, copiat *tale-qual* după art. 316 și 317 codul civil francez, unde se întrebuințează expresiunea *a reclama*, și prin care nu se poate înțelege în mod juridic altceva decât intentarea de fapt a acțiunii în contra persoanelor ce trebuiesc să figureze în instanță, iar nicidecum numai simpla manifestare a voinței de a desavua, întrucât actele extrajudiciare existente în această materie la Francezi nu au fost reproduse și în legislațiunea noastră.

Pentru aceste motive, sunt de părere a se respinge și această cerere subsidiară, ca ne-mai fiind făcută în termenul legal și deci a se respinge acțiunea ca neregulat introdusă.

(s) N. Bădescu-Roșiori

Notă. — Sentința Trib. Prahova ce publicăm mai sus este juridic motivată și nu lasă nimic de dorit. Ea rezolvă două chestiuni de drept importante și foarte controversate.

Vezi în ce privește prima chestiune, privitoare la exercițiul puterii părintești: Curtea de apel București, s. II, în *Curierul Judiciar* din 1898, No. 12, p. 91; Alexandresco, II, p. 190 și 191 (ed. 2-a), care citează o mulțime de autori și Trib. civil din Lyon în *Curierul Judiciar* din 1905, No. 47, pag. 375 cu *Observația* D-lui Alexandresco.

În ce privește chestiunea a doua rezolvată de Tribunal: că într'o acțiune de tăgăduire a paternității, introdusă de soț, după desfacerea căsătoriei, muma singură e în drept a reprezenta în mod valabil pe copilul minor a cărui paternitate se contestă, fără să fie nevoie de un tutore ad-hoc, vezi Trib. Ilfov s. I, în *Curierul Judiciar*, din anul 1898, No. 5, pag. 36 cu *Observația* de care e însoțit, și Alexandresco, II, pag. 236—238 (ed. 2-a) unde se tratează pe larg materia.

ISCOD.

INFORMAȚIUNI

A apărut: Volumul II din marea, importanta și utila lucrare REPERTORIUL GENERAL DE JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE dela 1862—1906, de d-l I. C. Barozzi, cuprinzând materiile literilor D—L.

Prețul 15 lei broșat; 17 lei legat în pânză; 18 lei cu piele la cotor și 18,50 în piele peste tot, flexibil.

Sub presă vol. III care va apare în cursul lunii Iunie, iar vol. IV în cursul lunii August a. e.

Depozit la *Curierul Judiciar* care servește la cerere orice cărți de drept, contra valoare, mandat postal sau ramburs.

A apărut:

CODUL GENERAL AL JUDECĂTORULUI DE OCOL, adnotat de d-l Em. Dan, cuprinzând toate legile date în competența sa. Prețul 8 lei broșat; 10 lei legat în pânză, 11 în piele flexibilă.

Depozit la *Curierul Judiciar* care servește la cerere orice cărți de drept, contra valoare, mandat postal sau ramburs.

A apărut:

NOUL CODICE DE SEDINȚĂ AL JUDECĂTORULUI DE OCOL, adnotat și comentat de d-l președinte Corneliu Botez. (1400 pag.). Prețul 15 lei broșat; 17,50 legat în piele flexibilă.

Depozit la *Curierul Judiciar* care servește la cerere orice cărți de drept, contra valoare, mandat postal sau ramburs.